

8 vragen over juridische aspecten van live streaming met Meerkat en Periscope

April 2015

De nieuwste aflevering van Game of Thrones is massaal live gestreamd. HBO vindt dat dit haar intellectueel eigendomsrechten schendt en heeft verwijderingsverzoeken naar Twitter gestuurd. Heeft HBO een zaak tegen Periscope?

Van uitzendrechten tot algemene voorwaarden en van het opstellen van huisregels tot licenties. Het zijn enkele kreten die in het kader van de nieuwe apps Meerkat en Periscope een nadere uitwerking verdienen.

Wat er zo vernieuwend aan Meerkat en Periscope?

Het is al lange tijd mogelijk om een filmpje te maken en dit vervolgens online te zetten op, bijvoorbeeld, Youtube. Ook is het al enige jaren mogelijk om via diensten als Livestream of Ustream live online te streamen. De gebruikersvriendelijkheid van zowel Meerkat als Periscope gekoppeld aan het directe bereik via Twitter zorgt er echter nu pas voor dat dit ook door veel gebruikers daadwerkelijk wordt gedaan. De schaal waarop je sinds de lancering van deze apps dus interactief én direct informatie de wereld in kunt sturen, is revolutionair.

‘De schaal waarop je interactief én direct informatie de wereld in kunt sturen, is revolutionair.’

Revolutionair. Maar hoe zit het met de auteursrechten?

Het is nu eenvoudiger dan ooit om bijvoorbeeld een concert live te streamen en deze informatie openbaar te maken. Los van het feit dat dit de ware belevenis natuurlijk niet evenaart, is dit niet zomaar geoorloofd. Niet alleen schend je hiermee het auteursrecht op de muziek en op de tekst en het [naburig recht](#) van de artiest die optreedt, maar ook maak je waarschijnlijk inbreuk op de algemene voorwaarden die vaak door poppodia etc. worden gesteld (hierdoor zou [wanprestatie](#) geclaimd kunnen worden). Ook zij geven vaak expliciet op hun entreebewijzen aan dat het niet is toegestaan video-opnamen te maken; laat staan dat ze openbaar gemaakt mogen worden. In de praktijk is dit echter lastig tegen te gaan. Door deze apps kan nu vrijwel iedereen eenvoudig en snel journalist en *broadcaster* worden.

Als iedereen mag gaan uitzenden, wie heeft dan de (uitzend)rechten?

Meerkat en Periscope geven in hun [kleine lettertjes](#) aan dat zij een licentie hebben op de filmpjes. Ze kunnen dit bijvoorbeeld gebruiken voor reclamedoelinden, beelden kunnen worden doorverkocht en er kan een sublicentie aan andere bedrijven worden verleend. De verantwoordelijkheid voor de content wordt echter bij de filmer zelf gelegd; door het plaatsen van materiaal, geef je als gebruiker in feite de garantie dat alles wat je live streamt, legaal is. Mocht bijvoorbeeld Meerkat schade lijden doordat jij een “fout” filmpje (je filmt iets onoorbaars of illegaals) hebt geplaatst, dan kun jij hier verantwoordelijk voor worden gesteld. Deze aanbieders beschouwen zichzelf niet als uitzenders, maar slechts als *carriers* en nemen voor de inhoud dus geen enkele

‘Er kan steeds meer, maar er mag niet steeds meer.’

.....

verantwoordelijkheid, zoals je ook ziet bij internetproviders die zich niet verantwoordelijk achten voor hetgeen zij doorgeven.

Vrijheid van meningsuiting botst met het recht op privacy

Deze apps hebben een democratiserend effect op de vrijheid van meningsuiting. Iedereen wordt in potentie *broadcaster*. Maar tegelijkertijd heb je als individu natuurlijk ook recht op je privacy en op bescherming van je persoonsgegevens. Dit zijn in de praktijk vaak botsende rechten. In principe zijn het privacy-belang aan de ene kant en de uitingsvrijheid aan de andere kant gelijke grootheden. Het filmen en openbaar maken van herkenbare beelden van iemand anders mag onder het portretrecht zonder toestemming van die ander, tenzij die persoon een redelijk belang heeft dat zich tegen publicatie verzet. In zo'n geval, of wanneer de opname en de uitzending daarvan strijdig is met het recht op bescherming van je persoonsgegevens, moet per geval worden bekeken welk recht voorgaat. De vraag is echter of iemand die staat "te periscopen" zich met die afweging van grondrechten bezig zal houden.

Wat heeft dit voor gevolgen voor de traditionele media?

De burgerjournalistiek zal door de opkomst van deze apps waarschijnlijk een hoge vlucht nemen. Recent werden burgers via Twitter al opgeroepen om live te streamen, toen AT5, de Amsterdamse televisiezender die normaal gesproken live beelden uitzendt, uitviel.

Maar het is ook goed voorspelbaar dat een livestream van bijvoorbeeld een tv-serie live wordt gestreamd. Dit is al gebeurd met de nieuwe aflevering van *Game of Thrones*, waarop HBO diverse [verwijderingsverzoeken](#) naar Twitter heeft gestuurd.

'Stel als bedrijf huisregels op waarin je vastlegt of streamen wel of niet is toegestaan.'

Een gevaar, dus, maar het biedt wellicht voor bedrijven ook kansen?

Deze apps bieden, vanwege hun laagdrempeligheid en grote bereik, zeker kansen. Het is alleen belangrijk om een afweging te maken tussen de positieve promotiemogelijkheden en mogelijke negatieve publiciteit. Het is natuurlijk ongekend dat een persconferentie nu live kan worden bijgewoond, en je realtime vragen kunt stellen, zelfs als je je aan de andere kant van de wereld bevindt. Als bedrijf zou je er ook aan kunnen denken een gedeelte van een conferentie of event uit te zenden via deze apps zodat je hierdoor wel je zichtbaarheid kunt vergroten, maar niet per definitie alles streamt. Als er ook vertrouwelijke informatie besproken wordt, of je hebt een commercieel belang om niet alles te willen streamen, is dit een mogelijke tussenvorm. Een livestream zal natuurlijk ook een rem zetten op wat je genodigden gaan zeggen, ook met het oog op hun commerciële belangen.

Deze apps hebben een gigantisch bereik. Kan ik adverteren via Meerkat en Periscope?

De apps laten zelf (nog) geen reclame tussendoor zien. Op dit moment draait er aan de achterkant van een aantal apps (waaronder bij Twitter) software, die in kaart brengt door logoherkenning welke merken mensen in beeld brengen. Deze gegevens kunnen dus aan derden ter beschikking worden gesteld zodat deze ingezet kunnen worden voor advertising (targeting) doeleinden.

Als bedrijf heb ik een social-mediabeleid. Moet ik hierover ook iets over Meerkat/Periscope toevoegen?

Het is belangrijk na te denken over een beleid over het gebruik van live streaming. Al was al lange tijd mogelijk een filmpje online te zetten, maar dan zat er nog altijd een moment van mogelijke bezinning tussen het filmen en uitzenden. Met dergelijke apps vervalt dat moment tot reflectie en loop je de kans om flinke imagoschade op te lopen als een ontevreden klant ruzie krijgt met een medewerker van een bedrijf en deze ruzie gaat live streamen. Of, erger nog, via de interactiemogelijkheden binnen deze apps, medegebruikers gaat ophitsen. Het is belangrijk om als bedrijf na te denken over een beleid op dit vlak, dit vast te leggen en te communiceren. Zodat ook het personeel van een bedrijf weet hoe ze hiermee om moeten gaan bij mogelijke incidenten.

Meer weten?

In dit artikel worden de belangrijkste onderwerpen besproken die op dinsdag 14 april 2015 tijdens de KVdL Update: 'Meerkat! Mag dat?' aan bod zijn gekomen: [Live streaming met Periscope en Meerkat! Mag dat?](#).

Contact

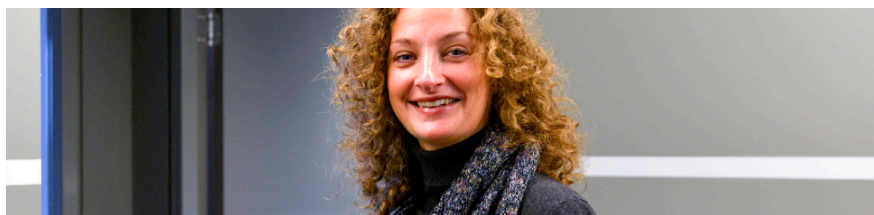

[Jens van den Brink](#)

+31 20 5506 843

<mailto:jens.van.den.brink@kvdl.nl>

Jens is partner bij de praktijkgroep Intellectueel eigendom en media, waar hij leiding geeft aan de mediapraktijk. Zijn focus ligt dan ook op het adviseren van en procederen voor de media. Zijn voornaamste expertises liggen op het gebied van het persrecht (onrechtmatige publicaties), auteursrecht, internetrecht, portretrecht, reclamerecht, kansspelen en het mediarecht.

[Nicole Wolters Ruckert](#)

+31 20 5506 646

nicole.wolters.ruckert@kvdl.nl

Nicoles praktijk is breed en omvat mededingingsrecht, bescherming van persoonsgegevens, octrooilicenties, sportmarketing en internationale commerciële contracten. Voor [MarketingFacts](#) schrijft Nicole regelmatig over de cookiewet en andere ontwikkelingen op privacy-gebied.